

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA

Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
Tel. (00) 40 - 264 - 40.53.00*; 40.53.01; 40.53.02 ; 40.53.22

Fax: 40 - 264 - 59.19.06

E-mail: staff@staff.ubbcluj.ro

RECTORATUL

Universitatea Babeș-Bolyai Competiția Excelenței 2010

Dosar individual

Notă: Toate datele se referă la perioada 2005-2009

Nume, prenume, grad did.	DIACONESCU, ALEXANDRU CONSTANTIN, CONF. DR.
Facultatea, Catedra	Istorie-Filosofie, Catedra de Istorie antică și Arheologie
Domeniul științific	Arheologie, Istoria Artei Antice, Istorie Veche
Adresa paginii web personale	
Adresa e-mail	a_diaconescu@yahoo.co.uk

Criteriul I – Output

1. Articole științifice publicate în reviste indexate ISI (cu menționare factorului de impact în cazul celor cotate)
2. Articole științifice publicate în ISI proceedings
3. Articole științifice indexate în BDI (din lista CNCSIS)
4. Alte articole științifice/capitole publicate în reviste/volume cu referenți (peer-reviewed)

Articole în reviste românești:

- R. Etienne, I. Piso, Al. Diaconescu, **Les fouilles dans le "forum vetus" de Sarmizegetusa. Rapport général**, Acta Musei Napocensis 39-40/I, 2002-2003 [2004], p. 59-154.
- Al. Diaconescu, E. Bota, **La décoration architectonique et sculpturale du "forum vetus" Sarmizegetusa: origine, évolution et chronologie**, în Acta Musei Napocensis 39-40/I, 2002-2003 [2004], p. 155-196.
- Al. Diaconescu, G. Băeștean, **Statui imperiale de marmură în forul traianic al coloniei Dacica Sarmizegetusa**, în *Sargetia. Acta Musei Devensis* XXXI, 2003 [2005].p. 313-337.
- Al. Diaconescu, **Inscripția monumentală de la intrarea în forul traianic al Sarmizegetusei. O reconsiderare**, Al. Diaconescu, în *Ephemeris Napocensis* XVI-XVII, 2006-2007, p. 95-106.
- D. Alicu, Al. Diaconescu, **Recently Found Fragments of Bronze Statues from Colonia Dacica Sarmizegetusa**, în *Ephemeris Napocensis* XVIII, 2008, p. 197-206.
- Al. Diaconescu, **A Case of Hellenistic Influence on Roman Architecture. Military headquarters and civilian forums**, în *Ephemeris Napocensis* XVIII, 2008, p. 57-73.

Articole în reviste străine:

- Al. Diaconescu, **Dacia and the Dacian Wars**, în *Journal of Roman Archaeology*, 21, 2, 2008, p. 589-594.

Articole în volume comune:

- Al. Diaconescu, **Romanizarea Daciei; un capitol de istorie a mentalităților abordat dintr-o perspectivă arheologică**, în *Studia Historica et Archaeologica in Honorem Magistrae Doina Benea*, Timișoara 2004, p. 111-146.

- Al. Diaconescu, E. Bota, **Epigraphy and Archaeology. The Case of the two recently excavated nymphaea from *colonia Dacica Sarmizegetusa***, în *Orbis Antiquus. Studia in honorem Ioannis Pisonis* (C. Roman, C. Găzduc et alii ed.), NereiaMia Napocae, Cluj Napoca 2004, p. 470-501

- Al. Diaconescu, E. Bota, V.- Voișian, **Ceramica de tradiție provincial romană în sec. V-VI pe teritoriul Daciei. Grupul Sarmizegetusa-Napoca**, în *Fontes Historiae, Studia in honorem Demetrii Protase*, Bistrița2006, p. 885-909.

5. Cărți științifice publicate în edituri internaționale

Capitole în carte:

- R.Etienne, I. Piso, Al. Diaconescu, **L'Archéologie (Le rapport archéologique)**, în *Le forum vetus de Sarmizegetusa I* (publié sous la direction de I. Piso), Bucuești, 2006, p. 41-210.

- Al. Diaconescu, **The Towns of Roman Dacia. An overview of recent archaeological research in Romania**, în *Roman Dacia. The Making of a provincial society*, (W.S. Hanson, I.P. Haynes ed.), Journal of Roman Archaeology Supplementary Series 56, Portsmouth, Rode Island, 2004, p. 87-142.

6. Cărți științifice publicate în edituri naționale acreditate

- Al. Diaconescu, **Statuaria majoră în Dacia romană, vol. II. Repertoriul statuiilor și bazelor de statui din Dacia romana**, NereiaMia Napocae, Cluj Napoca, 2004, 313 pagini și 60 planșe.

- Al. Diaconescu, E. Bota, **Le forum de Trajan à Sarmizegetusa. Architecture et sculpture**, (Bibliotheca Musei Napocensis XXIX), Mega, Cluj Napoca, 2009, 304 pagini, 91 planșe.

Rapoarte arheologice, sistem broșat:

- Al. Diaconescu, **Săpături preventive la Magazinul Central din Cluj Napoca**, Cluj Napoca 2006, 60 p. + planșe.

- Al. Diaconescu, **Villa romană de la Juc - Herghelie**, Cluj Napoca 2007, p. 22 + planșe.

7. Editor de volume publicate în edituri naționale și internaționale

8. Brevete internaționale

9. Brevete naționale

10. Impact tehnologic al brevetelor: resurse financiare extrabugetare atrase în relație cu economia

11. Realizări artistice naționale și internaționale (Domeniul Arte)

(Expoziții, spectacole, concerte, publicații, filme, înregistrări)

Criteriul II – Prestigiu profesional

1. Citări ale articolelor ISI listate la Criteriul I

2. Alte citări ale lucrărilor listate mai sus

Cartea: "*Statuaria majoră în Dacia romană, vol. II. Repertoriul statuilor și bazelor de statui din Dacia romana*", Cluj Napoca, 2004 citată de:

C. Ciongradi, *Grabmonument und sozialer Satus in Oberdakien*, Cluj-Napoca 2007.

R. Ota, R. Totoianu, *Noi artefacte romane aflate în colecțiile muzeelor din Sebeș și Alba Iulia*, în *Apulum*, 46, 2009.

Studiul: "*The Towns of Roman Dacia. An overview of recent archaeological research in Romania, în Roman Dacia. The Making of a provincial society*" (W.S. Hanson, I.P. Haznes ed.) (Journal of Roman Archaeology Supplementary Series 56) Portsmouth, Rode Island 2004, p. 87-142 citat de:

I. A. Oltean, *Dacia. Landscape, colonisation and romanisation*, London, 2007.

3. Citări în perioada 2005-2009 ale articolelor anterioare anului 2005

- articolul: "*Dacia under Trajan, Some observations on Roman tactics and strategy*", in *ActaMN* 34, I, 1997, p. 13-52, citat de:

Al. Simion Ștefan, *Les guerres daciques de Domitien et de Trajan. Architecture militaire, topographie, images et histoire* (Collection de L'Ecole Francaise de Rome 353, 2005.

4. Distincții, premii și alte recunoașteri naționale și internaționale

5. Studenți naționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică)

- Îndrumare lucrari de licență (număr lucrări susținute) 17
- Îndrumare lucrări de disertație (număr lucrări susținute) 15
- Doctoranzi (lista nominală a doctoranzilor înmatriculați resp. lista nominală a tezelor susținute)
- Post-doctoranzi (lista nominală)

6. Studenți internaționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică)

- Îndrumare lucrari de licență (număr lucrări susținute)
- Îndrumare lucrări de disertație (număr lucrări susținute)
- Doctoranzi (lista nominală a doctoranzilor înmatriculați resp. lista nominală a tezelor susținute)
- Post-doctoranzi (lista nominală)

7. Membru în comitetul de redacție la reviste ISI

8. Membru în comitetul de redacție la reviste BDI

9. Participări la programe/granturi de cercetare finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea)

- 2006-2007: Programul britanic "Favissae", coordonat de prof. dr. Ian Haynes, de la univ. Newcastle upon Tyne

10. Participări la programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea)

11. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea)

12. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea)

- Cercetari arheologice la Magazinul Central din Cluj Napoca, val. 80.000 RON

- Cercetari arheologice la "TETAROM III - Nokia village", val. 800.000 RON

13. Profesor invitat la universitati de prestigiu, cu titlu oficial

2007, semestrul 2 (o luna comasat)- visting professor la Universitatea Newcastle upon Tyne, Marea Britanie

14. Membru în comisii profesionale relevante, cu titlu oficial

15. Conferințe invitate internaționale

2009- Conferință la Universitatea Newcastle upon Tyne, Marea Britanie

16. Membru în comitete de organizare sau științifice ale unor conferințe internaționale

III. Realizare remarcabilă

(Descrieți într-o manieră cât mai accesibilă (în maximum 1 pagină) cea mai importantă realizare științifică/tehnică/artistică din ultimii 5 ani și impactul acesteia.)

O realizare remarcabilă a fost coordonarea în cursul anului 2007 a cercetărilor arheologice preventive din parcul industrial TETAROM III (Nokia village). Valoarea proiectului s-a ridicat până la urmă la 800.000 RON și a implicat un număr considerabil de studenți (peste 20, cu unele fluctuații), mai mulți masteranzi și doctoranzi (6 persoane) și 7 specialiști de la mai multe instituții (Muz. Gherla, Inst. de Arheologie și Ist. Artelor Cluj, Univ. Alba Iulia, Muz. Satu Mare, Insp. Cult. Sălaj).

Cercetările au început în luna februarie prin efectuarea unor studii de evaluare a potențialului arheologic al sitului și au continuat prin săpături efective între lunile aprilie și septembrie. Raportul final a fost depus deja la Comisia Arheologică în decembrie 2007.

Cele mai valoroase rezultate au fost descoperirea și cercetarea integrală a unei ferme romane și cercetarea în bună parte a unui sat româno-slav din sec. VIII-X, împreună cu cimitirul aferent. Publicarea ambelor va avea un important impact în lumea științifică românească și internațională.

Ferma romană era aplatată în centrul luncii Someșului, la egală distanță de orașul Napoca și de castrul auxiliar de la Gherla, unde era campată trupa de cavalerie, ala II Pannoniorum. Proprietarul va fi fost unul din notabilii orașului, iar ferma era specializată în creșterea cailor de rasă, de care avea nevoie trupa de cavalerie. La nivelul istoriei Imperiului Roman este pentru prima oară când aprovizionarea cu cai a armatei este documentată arheologic, ceea ce explică o serie de aspecte neelucidate până acum. Comunicarea rezultatelor la universitatea Newcastle upon Tyne din Marea Britanie a fost foarte bine primită de specialiști. Monografia acestui sit (semnată de Al. Diaconescu, în colaborare cu Dr. Mihai Meșter, Doru Bogdan, Radu Zăgreanu, Emil Drăgan și dr. Al. Gudea), ca și o carte de popularizare despre aprovizionarea cavaleriei romane din Dacia Porolissensis (semnată de Al. Diaconescu), se află sub tipar și vor apărea în cursul anului 2010.

Cercetările la satul medieval timpuriu și la cimitirul aferent au fost coordonate de dr. Ion Stanciu, de la Inst. de Arheologie și Ist. Artelor din Cluj. Aceste descoperiri aruncă o lumină nebănuită asupra începuturilor voievodatului Transilvaniei și a desăvârșirii procesului de formare a poporului român prin asimilarea și încreștinarea slavilor.

Proiectul arheologic Nokia este un exemplu de implicare a universității noastre în cercetări științifice cu aplicabilitate practică directă și care aduc un venit extrabugetar. În condițiile dezvoltării accelerate a construcțiilor de drumuri și clădiri la nivel național, arheologia preventivă, de intervenție și de salvare, devine - ca peste tot în Europa - o piesă esențială, dacă nu chiar un protagonist.

Data:

13.03.2010

Certific validitatea datelor prezentate

Sef de catedră,

Semnătura: